

Offentliggjort d. 23. januar 2024

## Overdragelse af aktier med succession – pengetankreglen Om fordringer<sup>©</sup>

*Advokat (L) Bodil Christiansen,  
Advokatfirmaet Tommy V. Christiansens efterfølger*

*Cand. jur. et merc. (R) Tommy V. Christiansen*

*www.V.dk*

I denne artikel omtales den tredje nye afgørelse truffet af Skatterådet vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt aktier, der påtænkes overdraget til børn, skal anses som ”pengetanksaktiver” - og dermed, om der kan ske overdragelse med skattemæssig succession.

Mens de to første afgørelser omtalt i disse spalter den 21. november 2023 og 16. januar 2024 drejede sig om, investering i **aktier**, vedrører den nedenfor omtalte afgørelse spørgsmålet om, hvorvidt en beholdning af **fordringer** skattemæssigt skulle anses som en passiv pengetanksinvestering, et ”udlån”, eller som erhvervet som et led i virksomhedens aktive drift.

Da flere afgørelser er truffet samme dato, er der i denne artikel flere gange angivet ”navn” på afgørelserne i form af betegnelsen ved Skattestyrelsens offentliggørelse af afgørelsen

### **Skatterådets afgørelse af 21. november 2023**

Skatterådets afgørelse, som blev truffet den 21. november 2023, ref. i SKM2023.585.SR, drejede sig om, hvorvidt en større post fordringer var ”pengetankaktiver” i form af udlån, eller fordringerne skulle anses som aktiver erhvervet som led i driften.

**Offentliggjort d. 23. januar 2024**

Der var tale om en fader, der planlagde et generationsskifte af sin virksomhed til sine to børn. Virksomhedens hovedaktivitet var køb og salg af brugte biler og blev drevet i selskabsform.

Faderen stillede i denne forbindelse flere spørgsmål til Skatterådet om de skattemæssige konsekvenser ved det påtænkte generationsskifte. Som spørgsmål 2 ønskede faderen bekræftet, at selskabets tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, ikke skulle anses som passiv kapitalanbringelse efter aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 6. Det ville i givet betyde, at aktierne i selskabet kunne overdrages med skattemæssig succession.

Om selskabets tilgodehavender var oplyst under sagen, at selskabet i nogle tilfælde tilbød at sælge på kredit, hvor en bilkøber ikke kunne opnå ekstern finansiering til køb af bil. Finansieringen blev tilbudt på låneaftaler med en løbetid på 5 år. I gennemsnit blev de enkelte tilgodehavender dog indfriet i løbet af 12-18 måneder. Der blev taget ejendomsforbehold i de biler, som blev solgt på kredit.

Spørgsmålet var nu, om selskabets beholdning af fordringer erhvervet som led i salg af biler skulle anses som udlån og dermed som en passiv kapitalanbringelse, benævnt ”pengetankaktiver”, eller som tilgodehavender tilhørende virksomhedens aktive drift som led i salg af biler. Besvarelsen af dette spørgsmål var afgørende for, om aktierne i virksomheden kunne overdrages til de to børn med skattemæssig succession.

### **Hvornår er selskabet en ”pengetank”**

Et selskabs virksomhed anses for i overvejende grad at bestå i passiv kapitalanbringelse, såfremt mindst 50 pct. af selskabets *indtægter*, stammer fra **fast ejendom, kontanter, værdipapirer el.lign.** Eller hvis *handelsværdien* af selskabets sådanne ejendomme, kontanter, værdipapirer el.lign. udgør mindst 50 pct. af handelsværdien af selskabets samlede aktiver.

Offentliggjort d. 23. januar 2024

### Loven er en objektiv regel

Efter lovens ordlyd er der tale om en objektiv regel, og reglen var for så vidt tiltænkt som objektiv. Med en lovændring i 2017 blev der imidlertid - ikke i selve loven - men i forarbejderne til lovændringen tilkendegivet en vis opblødning.

### Opblødning i forarbejderne

Af bemærkningerne i lovforslaget om lovændringen i 2017 fremgår således, at:

*”... kontanter og værdipapirer kan efter omstændighederne høre til virksomhedens aktive del. F.eks. skal en virksomheds **kortfristede** [fremhævet her] tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser normalt ikke medregnes som passive fordringer, og det vil typisk ikke være vanskeligt at udskille disse tilgodehavender fra en virksomheds øvrige (passive) fordringer.*

*En kontantbeholdning, der stammer fra forudbetalinger fra kunder, vil ligeledes efter omstændighederne kunne henføres til virksomhedens løbende (aktive) drift, hvis kontantbeholdningen f.eks. er bestemt til viderebetaling til virksomhedens underleverandører, der er direkte knyttet til kundeleverancen.*

*Det vil være op til virksomheden at godtgøre denne sammenhæng. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at kontantbeholdningen kan siges at udgøre nødvendig driftskapital, herunder til betaling af kreditorer i almindelighed, eller påtænkes anvendt til investering i driften i øvrigt.”*

Videre kan peges på tilsvarende udsagn i høringssvar til lovændringen i 2017<sup>(1)</sup>, hvorefter:

*”Dansk Erhverv påpeger at successionsreglerne, som opgørelsesmæssigt tager udgangspunkt i pengetankreglen, afskærer rejsebranchen – og formentligt flere lignende brancher – fra muligheden for succession. Ser man på rejsebranchen, kan der næppe ud fra almindelig opfattelse af aktiv virksomhed rejses tvivl om, at det er en meget aktiv virksomhedstype med rigtig mange beskæftigede medarbejdere og en virksomhedstype med driftsrisiko, der ligger langt fra, hvad der normalt defineres*

---

<sup>1</sup> Jf. FT 2016/17, L 183, bilag 1 (høringsskemaet), s. 16.

**Offentliggjort d. 23. januar 2024**

*som passiv kapitalanbringelse, udlejning af fast ejendom og andre karakteristika, som anses for "passiv virksomhed".*

Henvendelsen fra Dansk Erhverv blev imødekommet af skatteministeren, der oplyste, at:

*"Bemærkningerne til lovforslaget [jf. ovenfor] er udbygget i relation til kriteriet om passiv kapitalanbringelse, så det udtrykkeligt fremgår, at kontanter og værdipapirer efter omstændighederne kan høre til virksomhedens aktive del. F.eks. skal en virksomheds kortfristede tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser normalt ikke medregnes som passive fordringer, og det vil typisk ikke være vanskeligt at udskille disse tilgodehavender fra en virksomheds øvrige (passive) fordringer. Det er endvidere ikke udelukket, at en kontantbeholdning delvist kan henføres til virksomhedens løbende (aktive) drift, hvis kontantbeholdningen f.eks. stammer fra kundernes forudbetalinger, der er bestemt til viderebetaling til virksomhedens underleverandører, der er direkte knyttet til kundeleverancen."*

Skattestyrelsen har siden indarbejdet disse tilkendegivelser i styrelsens egen vejledning. Af Den juridiske Vejledning, afsnit C.B.2.13.1. fremgår således, at kontanter og værdipapirer efter omstændighederne kan høre til en virksomheds aktive del. F.eks. skal en virksomheds kortfristede tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser normalt ikke medregnes som passive fordringer, og det vil typisk ikke være vanskeligt at udskille disse tilgodehavender fra en virksomheds øvrige (passive) fordringer.

### **Faderens argumentation**

I sagen om brugtvognsforhandleren var det faderens opfattelse, at aktierne kunne overdrages med skattemæssig succession, da tilgodehavenderne fra salg af brugte biler ikke var udtryk for passiv kapitalanbringelse (pengetankaktiver).

Faderens begrundelse for dette resultat faldt i to led: Dels at fordringerne var en integreret del af bilsalget og følgelig ikke var en passiv investering. Og dels - og på samme vis som anført af skatteministeren i sagen omtalt i disse spalter den 13. januar 2023 - at person-

**Offentliggjort d. 23. januar 2024**

aktionærerne deltog aktivt i driften, hvilket efter faderens opfattelse var tillagt betydning i en højesteretsdom af 19. januar 2023, ref. i SM2023.168.HR

### **Fordringerne havde karakter af sædvanlige tilgodehavender som led i driften**

Faderens henviste navnlig til, **at** tilgodehavenderne hidrørte fra almindeligt varesalg, der relaterede sig til selskabets sædvanlige drift med salg af brugte biler og erhvervskøretøjer på kredit, **at** tilgodehavenderne i gennemsnit kun løb 12-18 måneder, og **at** en sådan form for virksomhed og tilgodehavender var en helt sædvanlig del af aktiviteten hos bilforhandlere.

Der var derfor en klar sammenhæng mellem driften af virksomheden og etableringen af fordringerne. Muligheden for finansiering var en helt afgørende, normal, naturlig og uadskillelig del af forretningen og havde vital betydning for virksomhedens eksistens. Denne kreditmulighed ved salg af bilerne kunne derfor udelukkende henføres til virksomhedens aktivitet. Forelå der ikke mulighed for et salg på kredit, ville der ifølge virksomhedens oplysninger ikke være et salg af biler.

Kreditgivningen kunne derfor reelt sidestilles med et debitortilgodehavende, som opstår ved salg i andre sammenhænge. At betalingen skete over længere tid, typisk mellem 12 og 18 måneder, skyldtes naturligt beløbets størrelse.

Tilgodehavenderne skulle derfor anses for at være omfattet af selskabets driftsside og ikke medregnes til de finansielle (passive) aktiver.

### **Ejerens personlige aktivitet**

Faderen anførte dernæst - på linje med skatteyderens synspunkter i sagen om aktier omtalt i disse spalter den 13. januar 2024, ref. i SKM2023.574.SR - at Højesteret i dommen af 19. januar 2023, ref. i SKM2023.168.HR, havde fastslået, at det altid vil være en konkret vurdering i hvert enkelte tilfælde, om et aktiv skal anses for "aktivt" eller "passivt" i relation til "pengetankreglen".

**Offentliggjort d. 23. januar 2024**

Videre anførte faderen, at Højesteret i denne sag kom frem til, at de pågældende ejere (fysiske personer) ikke på nogen måder var aktivt involveret i driften af vindmølleparker eller solcelleanlæg, og derfor kunne hverken vindmølleparker eller solcelleanlæg indgå som et ”aktivt” aktiv ved opgørelse af pengetanksreglen.

Dette i modsætning til faderens sag om salg af brugte biler på kredit, hvor personaktionærerne havde deltaget aktivt i driften. I denne sag var der nær tilknytning mellem det aktive salg af biler og selskabets lånefinansiering af salgene.

### **Skattestyrelsens vurdering af låneaftalerne**

Skattestyrelsen var ikke enig i skatteyderens synspunkter. Som begrundelse henviste Skattestyrelsen bl.a. til, at de pågældende låneaftaler standardmæssigt blev indgået med en løbetid på 5 år. Uanset at den gennemsnitlige, faktiske løbetid efter det oplyste var 12-18 måneder, måtte sådanne låneaftaler efter styrelsens opfattelse anses for aftaler om pengeudlån, selv om låneaftalerne blev indgået til finansiering af bilkøb hos virksomheden.

Låneaftalerne kunne efter Skattestyrelsens opfattelse ikke anses som et led i den sædvanlige drift af virksomhed med køb og salg af brugte biler, men måtte anses som finansieringsvirksomhed i tillæg til selskabets virksomhed med køb og salg af brugte biler.

Tilgodehavenderne, der stammede fra låneaftaler med en aftalt løbetid på 5 år, kunne ikke anses for kortfristede tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser. Det ændrede efter Skattestyrelsens opfattelse ikke herpå, at debitorerne efter det oplyste historisk oftest tilbagebetalte lånene før tid, da lånene er stiftet med en løbetid på 5 år.

### **Skattestyrelsens synspunkt vedrørende ejerens personlige aktivitet**

Vedrørende spørgsmålet om ejerens personlige aktivitet var Skattestyrelsen enig i, at bedømmelsen beroede på en konkret vurdering. Men styrelsen var ikke enig i, at det fremgik af højesteretsdommen, at Højesteret lagde afgørende vægt på, hvorvidt aktionæren personligt var aktivt involveret i driften.

Offentliggjort d. 23. januar 2024

### Skattestyrelsens indstilling til Skatterådet

Skattestyrelsen indstillede herefter i overensstemmelse med lovens hovedregel til Skatterådet, at faderens spørgsmål 2 blev besvaret med et "Nej" – dvs. at fordringerne skulle anses som udlån og dermed som pengetankaktiver.

### Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet traf her beslutning om ikke at tiltræde Skattestyrelsens indstilling, Virksomhedens tilgodehavender fra bilsalg var således efter Skatterådets opfattelse ikke et "pengetankaktiv", jf. det ovenfor anførte om , at kontanter og værdipapirer efter omstændighederne kan høre til en virksomheds aktive del.

Skatterådets begrundede denne vurdering med følgende:

*"Skatterådet finder, at det pågældende tilgodehavende fra salg og tjenesteydelser[.....]. ikke skal medregnes som passiv kapitalanbringelse[.....] efter aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 6. Der er henset til, at det er en traditionel del af brugtvoغنsmarkedet, at bilforhandlere tilbyder finansiering til sine kunder, at de pågældende tilgodehavender typisk bliver indfriet indenfor en periode på 12-18 måneder, at finansieringen alene tilbydes i de tilfælde, hvor anden finansiering ikke kan opnås, samt at finansieringsmuligheden er nødvendig for, at virksomheden kan sælge de pågældende biler.*

### Kommentar

Med denne afgørelse, hvor et selskabs beholdning af **fordringer** blev anses for et led i selskabets aktive drift, samt med de tidligere to afgørelser omtalte i disse spalter den 21. november 2023 og den 16. januar 2024, der drejede sig om selskabers investering i **aktier**, er der blevet flyttet og præciseret nye og mere reale, indskrænkende grænser for, hvornår der foreligger "pengetankaktiver" og dermed en udvidelse af adgangen til overdragelse af aktiver med skattemæssig succession.